

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

برگردان از: ا. م. شیری
۱۰ اپریل ۲۰۱۶

اسرار بیماری و مرگ ستالین و آغاز کارزار ستالین‌ستیزی اسرار فاش‌نشده مرگ ستالین (بخش پنجم)

"رفیق ستالین محکم خوابیده است!"

در عین حال، ستالین تصمیمات جدی برای نوسازی رهبری بلندیای کشور اتخاذ می‌کرد. در ماه دسمبر سال ۱۹۵۲ ستالین طرح قرار دایر بر انتخاب پ. ک. پانامارنکو، عضو جدید هیأت سیاسی به جای خود در مقام رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی را که تا چندی پیش به معاونت رئیس شورای وزیران اتحاد شوروی منصوب شده بود، آماده نمود. به نوشته صدر هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد شوروی، آ. ای. لوکیانوف (او مدت طولانی مسؤلیت آرشیو محرمانه کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی را بر عهده داشت)، پیشنهادی قرارهای شورای وزیران را به طور معمول، اول ستالین و بعد از او، مقامات دیگر به ترتیب سلسله مراتب حزبی امضاء می‌کردند. اما این بار بعد از ستالین اسامی نامزدهای عضویت در هیأت سیاسی، و بعد از آنها نام اعضای دائم این ساختار عالی کمیته مرکزی نوشته شده بود.

بعید است چنین تنظیم امضاءها از سوی ستالین تصادفی باشد. او چند سال قبل در حضور سایر اعضای هیأت سیاسی بی‌احتیاطی کرد و پیش از موعد اظهار داشت، که علاقه مند است ن. آ. وازنسکی و آ. کوزنتسوف را به مثابه جانشینان خود ببیند. این دو نفر و دیگر افراد نزدیک به او خیلی زود بی‌اعتبار شدند. اما این بار ستالین سریع و غیرمنتظره عمل کرد. در عین حال، این انتخاب ستالین با آن معیارهایی که او هنگام پیشنهاد اعضای جدید رهبری حزب ملاک قرار می‌داد، انطباق داشت (آنها دارای تحصیلات عالی، تجربه کار در تولید معاصر و دست‌آوردها در فعالیت‌های دولتی بودند). پ. ک. پانامارنکو، دارای تحصیلات عالی، تحصیلات خود را در دانشکده مهندسی حمل و نقل مسکو در سال ۱۹۳۲ به پایان رسانده بود. او در رشته تخصصی خود به کار مشغول شد و یکی از مؤلفان کتاب "الکوموتیوهای برقی"، منتشره در سال ۱۹۳۶ بود. پانامارنکو در همان سال، گروه تحقیقاتی دانشکده کشوری مهندسی الکتروتکنیک برای برقی کردن راه‌های ریلی را رهبری کرد.

پانامارنکو در آستانه جنگ به کار حزبی موظف گردید و رهبری حزب کمونیست بلاروس را برعهده گرفت. در سال‌های جنگ پانامارنکو رهبری جنبش پارتیزانی بلاروس، و پس از آن هم فرماندهی ستاد جنبش پارتیزانی کشوری را به عهده داشت. ستالین موفقیت‌های پانامارنکو در بازسازی ویرانی‌های پس از جنگ بلاروس را ستود. کارهای

پانامارنکو در مقام وزیر تدارکات اتحاد شوروی نیز مورد تحسین ستالین قرار گرفت. پانامارنکو در کنگره نوزدهم حزب کمونیست اتحاد شوروی پیرامون مسائل مربوط به عرصه فعالیت خودش سخنرانی کرد. بعید است **مالنکوف**، **بریا**، **بولگانین** و **خروشچوف** از انتخاب فردی به مقام نخست وزیری خرسند بوده باشند که تا اکتوبر سال ۱۹۵۲ عضو جمع رهبری بلندیایه حزب نبود. معلوم نیست، آیا این افراد از انتخاب ستالین تا زمان امضای قرار مربوط انتصاب پانامارنکو اطلاع داشته‌اند یا نه، اما حتی شایعات مبهم در باره چنین روند حوادث احتمال داشت آنها را تا حداکثر درجه دچار اضطراب نماید.

گمان می‌رود، طراحان "پرونده پزشکی" با اطلاع از قرار تنظیمی به واسطه ستالین، به جنب و جوش افتادند. با توجه به این که "پرونده پزشکی" تکمیل نشده بود، هیأت سیاسی با پیشنهاد بریا و بدون حضور ستالین در ۹ جنوری سال ۱۹۵۳ تصمیم گرفت خبر بازداشت "گروه پزشکان آفت" را به سرعت در همه روزنامه‌های کشور منتشر نماید. ۱۳ جنوری سال ۱۹۵۳ در خبر منتشره در باره بازداشت پزشکان مرکز درمانی کرملین گفته می‌شد: "پزشکان" **م. س. ووسی**، **ب. ب. کاکان**، **د. ای. فلدمان**، **آ. م. گرینشتین** و دیگران با "سازمان جهانی ناسیونال-بورژوازی یهودی جوینت ارتباط داشتند".

در مدت یک ماه و نیم در روزنامه‌ها مطالب مختلفی در خصوص فعالیت آفت‌های مرتبط با صهیونیسم یا با سازمان‌های جاسوسی خارجی انتشار می‌یافت. در این مطالب از بین رفتن هشاری مردم اتحاد شوروی به شدت تقبیح می‌شد. این حوادث بازتاب جهانی گسترده‌ای داشت و با واکنش شدید برخی کشورها، به ویژه، اسرائیل مواجه گردید. سفارت اتحاد شوروی در تل‌آویو مورد حمله تروریستی قرار گرفت و اتحاد شوروی رابطه سیاسی خود را با اسرائیل قطع کرد. در چنین وضعیتی تصمیم گرفته شد که همه مقالات مربوط به صهیونیسم با موافقت وزارت منتشر شود. در نتیجه، یکسری مقالات مربوط به این موضوع منتشر نشد. **سوداپلاتوف** تصور می‌کرد، که عنان نسخه جعلی "کارزار آغاز شده پیرامون توطئه صهیونیسم آشکارا از دست سازماندهندگان آن خارج شده است... من در پایان ماه فبروری سال ۱۹۵۳ رشد بی‌اطمینانی در ایگناتیف را مشاهده کردم. درک باطنی‌ام می‌گفت، که... کارزار بزودی فروکش خواهد کرد".

سوداپلاتوف روحیه رهبری خود را با اطمینان تشخیص داد، اما بعید است که در این باره او حدس زده باشد که "تردید" **ایگناتیف** فقط ناشی از "فروخوابیدن کارزار" نبوده است. ایگناتیف که در درجه اول، روی نظر **مالنکوف** متمرکز شده بود، "عدم اعتماد" این رهبر بلندیایه را احساس می‌کرد.

فقط **مالنکوف** نبود که به طور غیرعادی رفتار کرد. یوری ژوکوف در کتاب "ستالین، اسرار مقامات" نوشت: "در پشت هیاهوی پرونده پزشکی رخدادهای باز هم مهمتری، از جمله، سکوت حیرت‌انگیز رهبران - **بریا**، **بولگانین**، **مالنکوف** و همچنین، **واراشیلوف**، **کاکانوویچ**، **پرووخین**، **سابوراوف**، **خروشچوف** و تشدید ناگهانی فعالیت ستالین نادیده گرفته شدند. ۲۶ دسمبر او با **جیمز رستون**، خبرنگار "نیویورک تایمز" ... مصاحبه کرد. به عقیده ژوکوف، این و سایر رویدادها پیشاپیش از "فرجام قریب‌الوقوع و سریع" خبر می‌داد.

عصر روز ۲۸ فبروری ستالین به همراه برخی از مقامات رهبری کشور در کرملین یک فیلم سینمایی خارجی را تماشا کرد. در پایان تماشا او به اقامتگاه رفت. **بریا**، **مالنکوف**، **خروشچوف** و **بولگانین** همراه او رفتند. سرهنگ **پ. و. لازگاجف**، معاون رئیس بخش امور معیشتی اقامتگاه به خاطر می‌آورد، که "مهمانان از ساعت ۱۱ شب ۲۸ فبروری در اقامتگاه بودند". به گواهی خانم **ماترنا بوتوسووا**، خدمتکار غذاخوری، بحث‌ها آرام و مدت طولانی ادامه داشت. در چه موردی ستالین با رهبران حزب صحبت می‌کرد، معلوم نیست. می‌توان پنداشت، که مسأله انتخاب **پانامارنکو** موضوع

مرکزی صحبتها بود. تا آن وقت قرار مربوط به انتخاب پانامارنکو به مقام ریاست شورای وزیران اتحاد شوروی را تقریباً همه امضاء کرده بودند. آ. ای. لوكیانوف متذکر می‌شود: "فقط چهار نفر از اعضای هیأت سیاسی کمیته مرکزی - گ. م. مالنکوف، ل. پ. بریا، ن. آ. بولگانین و ن. س. خروشچوف امضاء نکرده بودند". به احتمال زیاد آنها تمایلی به امضای آن نداشتند.

بعید نیست که ستالین در روند صحبت‌های طولانی به همان استدلال‌هایی متوسل شده باشد که با اتکاء به آنها در پلنوم اکتوبر سال ۱۹۵۲ جابه جایی یکسری اعضای دفتر سیاسی با مقامات وزارتی را توضیح داد. همان وقت او تصریح کرد، که کار وزارت به توانائی جسمی نیاز دارد، اما رهبران کنونی حزب جوان نیستند و انجام امور اداری برای آنها سخت شده است.

می‌توان چنین پنداشت، که ستالین به همتایان خود پیشنهاد نمود که پانامارنکو را در میدان جدید "ببازمایند" و نتیجه را ببینند. از آنجائی که دیدار به آرامی خاتمه یافت، احتمال می‌رود که هم‌صحبت‌های ستالین موافقت خود را برای حمایت از پانامارنکو اعلام کردند. آنها می‌دانستند، تا چند ساعت دیگر در همان اقامتگاه با حضور ستالین ضیافتی برگزار خواهد شد، که علاوه بر خودشان، سایر مقامات بلندپایه کشور به آن دعوت شده‌اند. آنها نیز قرار را امضاء کردند. بنابراین، گمان می‌رود هر چهار نفر تصمیم گرفتند در حرف از اکثریت اعضاء و نامزدهای هیأت سیاسی پیروی کنند. فرزندان ستالین - واسیلی و سوتلانا هم به ضیافت دعوت شده بودند. ترکیب مدعوین به مهمانی از یک جشن معمولی گواهی می‌داد، اما اول مارچ روز جشن نبود. احتمال دارد ستالین در عین حال در نظر داشت تغییر وضعیت خود را، یعنی، کنارگیری از پست ریاست شورای وزیران اتحاد شوروی را به فرزندان هم اعلام نماید.

اعلام قرار در جریان ضیافت اول ماه مارچ می‌توانست جلسه نوبتی شورای عالی اتحاد شوروی را در پی داشته باشد. جلسه شورای عالی اتحاد شوروی در دو سال گذشته به منظور بحث پیرامون بودجه کشور و تصویب آن در اوایل ماه مارچ برگزار می‌شد (سال ۱۹۵۱، ۶-۱۲ مارچ و سال ۱۹۵۲، ۵-۸ مارچ). واضح است که برگزاری اجلاس شورای عالی اتحاد شوروی در سال ۱۹۵۳ نیز برای همان اوایل مارچ برنامه‌ریزی شده بود. بعید نیست که، به موازات بحث پیرامون سند مالی کشور، ستالین در نظر داشت مسأله انتخاب نخست وزیر جدید اتحاد شوروی را در جلسه مطرح نماید.

صحبت تا ساعت ۴ صبح اول مارچ ادامه یافت. اما تقریباً یک روز پس از زنگ هشدار دهنده نگهبانان همان چهار نفر از رهبران کشور دو باره به اقامتگاه ستالین آمدند. رئیسین، مأمور نگهبانی سابق در خاطرات خود یادآور می‌شود، که بریا به محض آن که ستالین را به حالت درازکشیده در روی کاناپه دید، به لازگاجوف گفت: "تو چرا هیاهو به راه انداخته‌ای؟ می‌بینی که رفیق ستالین محکم خوابیده است! دیگر ما را ناراحت نکن و مزاحم رفیق ستالین هم نشو!" به گفته رئیسین، "لازگاجوف سعی کرد نشان دهد که بیمار نیاز فوری به کمک پزشکی دارد. اما بریا حرف او را با فحاشی رکیک قطع کرد. بعد از آن، دوستان از تالار خارج شدند. بریا در هنگام مواجهه با استاروستین، ضمن فحاشی به او، گفت: "شما کی هستید، احمق‌ها، مزاحم رفیق ستالین می‌شوید!"

خروشچوف نیز ستالین فلج شده را به طرز مشابه این رهبر "پر شور" کشور توصیف کرد. گذشته از برخی تفاوتها در اظهارات رئیسین و خروشچوف، از محتوای آنها چنین استنباط می‌شود، رهبران حزب و کشور در این واقعیت که این انسان ۷۴ ساله که از بیماری جدی رنج می‌برد، بی‌هوش و در وضعیت فلج روی کف اتاق افتاده بود، هیچ چیز نگران کننده‌ای نیافتند. آنها حداقل برای حصول اطمینان از این که ستالین ممکن است هنگام افتادن آسیب دیده باشد، به طرز عجیبی پیشنهاد نکردند تا دکتری برای معاینه و اندازه‌گیری فشار خون او بیاید. ممکن است تجربه ساده زندگی به این

افراد حاضر که در مواجهه با طیف گسترده شرایط بحرانی، از جمله، روزمره مهارت یافته‌اند، نهیب نزد که وضعیت ستالین نیاز فوری به کمکهای پزشکی دارد؟ می‌توان پنداشت که همه آنها وانمود کردند که هیچ اتفاق غیرعادی روی نداده است. زیرا، به طور یقین می‌دانستند که ستالین در این هنگام در میان زندگی و مرگ به سر می‌برد و اگر چنین گمانه‌زنی صحت داشته باشد، در این صورت، دلیل اطمینان آنها چه بود و چرا از هیچ فرصتی برای نجات ستالین استفاده نکردند؟

معلوم است، که خودداری از کمک پزشکی به انسان نیازمند به آن جرم است و جنایت محسوب می‌شود. علت مشدده در این واقعه عبارت از آن بود، که جنایتکاران با استفاده از موقعیت بالای خدمتی خود به افراد تحت امرشان دستور دادند به چنین انسان بیمار کمک نکنند. اما **اولگ خلونیوک** می‌گوید (این نام در بخش‌های پیشین به اشتباه "خولنیوک" نوشته شده است)، که عدم تعجیل رهبری کشور برای "احضار پزشک"، "کاملاً منطقی" به نظر می‌رسید. او این اقدام جنائی را چنین توجیه می‌کند که آنها همیشه "در حالت ترس به سر می‌بردند".

۵ مارچ و پس از آن

مبارزه بدن ستالین با بیماری مهلک چهار روز به طول انجامید. تا دو ساعت قبل از فوت ستالین جلسه هیأت سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی، هیأت رئیسه شورای عالی و شورای وزیران اتحاد شوروی تشکیل گردید که در آن تصمیماتی در خصوص مسائل تشکیلاتی اتخاذ گردید. همه آن افرادی که بر اساس پیشنهاد ستالین در ماه اکتوبر سال ۱۹۵۲ به جمع هیأت رئیسه اضافه شده بودند، از آن اخراج گردیدند. **گ. م. مالنکوف** به پست نخست وزیری اتحاد شوروی منصوب شد. در مراسم تشییع جنازه ستالین، او اولین کسی بود که خروشچوف، رئیس کمیسیون دفن را به سخنرانی دعوت کرد. بعد از خروشچوف، نوبت سخنرانی به ل. پ. بریا رسید که عصر روز ۵ مارچ به مقام معاون اول مالنکوف منصوب گردید و به موازات آن، ریاست وزرات کشور، متشکل از وزارت کشور و وزارت امنیت ملی را به عهده گرفت.

چند روز پس از تشییع جنازه ستالین این تصمیمات در اجلاس شورای عالی اتحاد شوروی تصویب شد. ظاهراً به منظور گمراه کردن کسانی که ممکن بود در باره عدم انتخاب پانامارنکو به مقام نخست وزیری شایعاتی پخش کنند، مسأله انتصاب او به پست وزارت به سرعت تأسیس شده فرهنگ اتحاد شوروی اعلام گردید. اما پانامارنکو بزودی برای کار به قزاقستان اعزام شد. پس از آن، به عنوان سفیر در هندوستان و نپال، مدتی بعد، در پولندو پس از آن، به عنوان نماینده اتحاد شوروی در آژانس بین المللی انرژی اتمی تعیین شد.

بزودی ل. پ. بریا دستور بررسی مجدد پرونده محکومان مینگرلی تباران را صادر کرد. همه آنها آزاد شدند و تبرئه گردیدند. در اوایل ماه اپریل متهمان "پرونده پزشکی" نیز آزاد و تبرئه شدند. سازمانگران پیگرد آنها دیگر نیازی به این "پرونده" نداشتند، چون آنها نیازمند بهترین متخصصان بودند تا دو باره به معالجه رهبران کشور مشغول شوند.

در همین حال بریا سعی می‌کرد ثابت کند، که همه تخلفات از قانون هنگامی روی دادند که مسؤولان حزبی افراد "خودی" را در ساختارهای امنیتی گماشتند و خود این هم به مالنکوف، همدست او در "پرونده پزشکی" ضربه جدی وارد آورد. در اوایل ماه اپریل **رومین** بازداشت شد و او را مقصر جعل "پرونده پزشکی" شناختند. ۵ مارچ با رأی اعضای کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی قرار انفسال رفیق **س. د. ایگناتیف** از دبیری کمیته مرکزی حزب به علت اشتباهات جدی او در رهبری سابق وزارت امنیت دولتی اتحاد شوروی صادر شد. علاوه بر آن، ل. پ.

بریا پیشنهاد کرد کمیسیون نظارت کمیته مرکزی مسؤلیت حزبی س. د. ایگناتیف را به دلیل "فریب حزب" و کاربست روشهای غیرقانونی در روند بازپرسی‌ها مورد بررسی مجدد قرار دهد.

بریا به متهم نمودن ایگناتیف، آباکوموف و دیگران به استفاده از روشهای غیرقانونی در روند بازجویی‌ها بسنده نکرد. در یادداشتهای کتبی بریا در بهار سال ۱۹۵۳، مسؤول اصلی نقض قانون در رابطه با بازداشت پزشکان کرملین، اولین قربانی "پرونده پزشکی" -ستالین معرفی شده است. راه گزارش خروشچوف به کنگره بیستم حزب کمونیست اتحاد شوروی به مثابه آغاز کارزار بدگویانه علیه ستالین و تحریف تاریخ اتحاد شوروی بدین منوال هموار گردید.

ادامه دارد...

<http://www.sovross.ru/modules.php?name=News&file=article&sid=602321>

ویراستار اولی: حسین کوشی

۲۱ فروردین - حمل ۱۳۹۵